

Vyjádření školitele Galiny Babak k průběhu studia a k disertační práci
„Recepce ruského formalismu v ukrajinské kultuře v meziválečném období (1921–1939)“

předkládané v roce 2020 na Ústavu východoevropských studií FF UK

Hodnocení celého doktorského studia

Galina Babak v průběhu doktorského studia prokázala, že má všechny předpoklady k tomu, aby v budoucnu započala akademickou dráhu. Ve všech ročnících plnila velmi zodpovědně a mnohdy s velkým nasazením veškeré studijní povinnosti, často však vyvíjela i aktivity sahající za rámec standardních povinností. V rámci plnění doktorského studijního plánu vedla výběrový seminář *Literární avantgarda ve východní Evropě ve 20. letech 20. století: manifesty a problém veřejných gest*. Navíc realizovala přednášky v rámci programu U3V, věnované ukrajinské literatuře 20. století.

V průběhu studia se účastnila řady grantových projektů:

- 2016–2017 – SVV 260421: Strategické regiony mezi Evropou, Severní Afrikou a Asií, UK, Poskytovatel: Univerzita Karlova, Trvání projektu: 1. 1. 2017 - 31.12.2021.
- 2017–2018 – Literatura a performativita, Program: Programy Progres, Nositel: UK, Poskytovatel: Univerzita Karlova, Trvání projektu: 1. 1. 2017 - 31.12.2021.
- 2018–2019 – SVV 260479: Název: Literatura a performativita, Program: Projekty specifického vysokoškolského výzkumu na UK, Nositel: UK, Poskytovatel: Univerzita Karlova, Trvání projektu: 01.01.2018 - 31.12.2019.
- 2018–2020 – GAUK č. projektu 884119: Název: Recepce ruského formalismu v ukrajinské kultuře a národnostní politika SSSR v letech 1919-1939, Program: Grantová agentura UK, Nositel: UK, Poskytovatel: Univerzita Karlova, Trvání projektu: 1. 1. 2019 - 31.12. 2020.

Po celou dobu studia aktivně vyhledávala možnosti zahraničních stáží, díky nimž si průběžně prohlubovala nejen jazykové, ale především odborné znalosti, neboť měla mimo jiné možnost konzultovat otázky spojené se svou doktorskou prací s významnými odborníky. V letech 2015–2016 absolvovala půlroční pobyt v rámci programu Erasmus+ v Německu (Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg), v roce 2018 získala možnost realizovat vědecký pobyt na Queen Mary University of London (School of Languages, Linguistics and Film). Od počátku letošního roku pobývá v rámci studijního pobytu na Tartuské univerzitě (Estonsko).

Kromě stáží a vědeckých pobytů se Galina Babak průběžně účastnila celé řady mezinárodních konferencí, seminářů, kolokvií a workshopů, kde aktivně prezentovala svou vědeckou činnost:

2019

ASEEES Convention, San-Francisco, CA. 22.11–26.11. (“How the Advanced Literary Theory Did Not Meet the Advanced Literature: Russian Formalists, OBERIU, the Moscow Conceptualists” – panel speaker).

Central European Literary Theory: Sources, Context, and Dissemination. Masaryk University, Brno. 2. 9.–6. 9. (“To the Problem of Reception of Russian Formalism in Ukraine: Roman Jakobson’s ‘On Realism in Art’ and ‘Über die Heutigen Voraussetzungen der Russischen Slavistik’”).

2018

ASEEES Convention, Boston, MA, USA. 6. 12.–9. 12. (“Roman Jakobson and the Formal Method in Ukraine in 1920s” – panel speaker).

70-th Anniversary of Department of Ukrainian Language and Literature. Karazin Kharkiv National University. 4. 10.–5. 10. (“De-automation of Ukrainian Literary Studies in the 1920s”).

Political Epistemologies of the Soviet Union. Moscow High School of Economics. Moscow, Russia. 21. 6.– 22. 6. (“Literature, Marxism and Nationalism in Soviet Ukraine 1920s”).

Third Annual Tartu Conference on Russian and East European Studies. Tartu, Estonia. 10. 6.–12. 6. (“Ukraine between East and West: Ideological Landmarks of ‘Ukrainian Cultural Revival’ of 1920s”).

Ethics: Form and Content. University of Pardubice, Czech Republic. 23. 5.–27. 5. (“Ethical vs Ideological in Literary Discussions about Form and Content in Soviet Ukraine in 1920s”).

Conference of Young Slavists. Tartu, Estonia. 28. 4.–29. 4. (“Boris Eikhenbaum in Ukraine: One Case of the Reception of Russian Formalism in Ukrainian Culture of 1920s”).

2017

Texts and Contexts. Vilnius University, Kaunas, Lithuania. 27. 4.–28. 4. (“Forgotten Detail of Cultural Landscape: Ukrainian Version of Russian Formalism? National Identity, Avant-garde and Ideology in Literary Discussions in Soviet Ukraine (1920s – 1930s)”).

Warsaw East European Conference: Central Europe vis-a-vis Global Challenges. University of Warsaw. Warsaw, Poland. 10. 7.–13. 7. (“Formalism, Marxism and National Identity in Literary Discussions in Soviet Ukraine in the 1920s – 1930s”).

2016

Psychological aesthetics. Freie Universitat, Berlin. Germany. 09. 6.–11. 6. (“Too Early Forerunner: Ivan Franko on the Outskirts of Formalism”).

S účasti na výše zmienených vedeckých setkáních souvisí i velmi bohatá publikační činnost, zahrnující jak vědecké články, tak i recenze na odborné publikace:

Vědecké články

Василий Бойко. «Формализм и марксизм» // Неприкосновенный запас. 2020. № 31 (v tisku).

Roman Jakobson and the Development of the Formal Method in Ukraine in the 1920s // Harvard Ukrainian Studies. 2020 (v tisku).

(Ve spoluautorství s Andrejem Ustinovem). Стихovedческие принципы Б. Томашевского и «Наука стихосложения» Б. Якубского: пролегомены к истории формального метода в Украине // Литература и биография. Филологический сборник материалов и работ Б. Томашевского: Сб. статей. Modern Russian Literature and Culture. Studies and Texts. San Francisco, 2020 (v tisku).

Ethical vs Ideological in the Literary Discussions in Soviet Ukraine in the 1920s // Historyka. Studia Metodologiczne. 2019. T. 49. Pp. 41–54.

Борис Эйхенбаум в Украине: дискуссия вокруг статьи «Теория “формального метода”» в журналах «Червоный шлях» и «Красное слово» // Новое литературное обозрение. 2019. № 5 (159). С. 193–215.

A Forgotten Detail in the Cultural Landscape: Ukrainian Version of Russian Formalism? National Identity, Avant-garde and Ideology in Literary Discussions in Soviet Ukraine (1920s – 1930s) // Respectus Philologicus. 2017. Vol. 37. S. 51–60.

Тексти Миколи Бажана 1920–1930 років: між авангардом та соцреалізмом // SLAVIA. Časopis pro slovanskou filologii. 2015. Č. 4. S. 361–371.

On the Question of the Ukrainian Reception of Russian Formalism: Dmytro Chyzhevsky versus Boris Eichenbaum // Oriens Aliter. Časopis pro kulturu a dějiny střední a východní Evropy. 2015. № 2. Pp. 9–20.

Předmluvy

The Avant-Garde and Its Roots: The Poetics of Mykola (Nik) Bazhan // Quiet Spiders of the Hidden Soul Mykola (Nik) Bazhan's Early Experimental Poetry. Boston: Academic Studies Press, 2020 (v tisku).

Recenze a kritiky

Художній авангард: українська версія [Recenze]: Myroslav Shkandrij. Avant-Garde Art in Ukraine, 1910–1930: Contested Memory, Boston: Academic Studies Press, 2019 // Критика. 2019. № 11–12. С. 20–28.

Хроника необъявленной смерти [Recenze]: Galin Tihanov. The Birth and the Death of Literary Theory: Regimes of Relevance in Russia and Beyond. Stanford University Press, 2019 // Новое литературное обозрение. 2020. № 162. С. 357–366.

Teorie řídící vlny Davida Růžičky: recenze na básnickou sbírku “Případ nedopovězené slečny Y” // Partonyma. 2019. № 6. S. 119–126.

Альтернативные истории Остапа Сливинского: рецензия на книгу «Зимовий король» // Листок. 2018. № 30. С. 2.

Topografie skončené avantgardy [Recenze]: Praha avantgardní: literární průvodce metropoli 1918–1938 / Kateřina Piorecká, Karel Piorecký // Oriens Aliter. Časopis pro kulturu a dějiny střední a východní Evropy. 2015. Č. 1. S. 89–95.
Archaický a moderní svět v knize Davida Růžičky „Horizont události. Veřejný hudlant“ [Recenze]// Oriens Aliter. Časopis pro kulturu a dějiny střední a východní Evropy. 2015. Č. 1. S. 95–97.
Dokument a sentiment: ukrajinská próza a poezie během revoluce a války // Ukrajinský žurnál. 2015. Č. 4. S. 17–25.
Poetika dvoutisícníků // PLAV. Měsíčník pro světovou literaturu. Poetry in the UA. 2014. Č. 4. S. 4–7.

V neposlední řadě je třeba velmi kladně hodnotit fakt, že se Halyna Babak zabývá i popularizací svého oboru. V letech 2014–2019 aktivně působila v rámci Východoevropského klubu – organizovala přednášky, diskuze, workshopy, prezentace publikací, promítání filmů apod. Od roku 2016 je šéfredaktorkou časopisu *Navýchod*, který se věnuje zemím střední a východní Evropy, Balkánu, Pobaltí, Kavkazu a Střední Asie. V letech 2017 a 2018 spoluorganizovala dva ročníky Konference ukrajinistů, které se konaly na půdě FF UK, čímž přispěla k prestiži tohoto pracoviště. Příležitostně publikuje i popularizační články, svou vlastní poezii, a rovněž překládá (Halyna Babaková. *Teorie zrcadlení*. // PLAV. Měsíčník pro světovou literaturu. Poetry in the UA. 2014. Č. 4, S. 24-29; Riga jako skrytá identita // *NaVýchod*. 2018. Č. 2. S. 28–31; Halyna Babak. *Selected Poems* // *The Frontier*. 28 Contemporary Ukrainian Poets / Ed. and transl. by A. Kudryavitsky. Dublin: Glagoslav Publications, 2017. Pp. 15–28; Anna Glazova. *Selected Poems* / Transl. from rus. by Galina Babak // *Four Centuries*. Russian Poetry in Translation. 2015. № 10. Pp. 21–25). V roce 2016 se účastnila spisovatelské residence v Lotyšsku (Ventspils International Writers' and Translators' House).

Celkové zhodnocení disertační práce

V disertační práci „Recepce ruského formalismu v ukrajinské kultuře v meziválečném období (1921–1939)“ se Galina Babak věnuje tématu, které je jak v kontextu ukrajinské, tak i světové vědy dosud téměř nezpracované, z čehož vyplývá, že bylo třeba důkladně promyslet způsob jeho uchopení a rozpracování, s čímž se doktorandka vypořádala mimořádně dobře. I přesto, že se studie dotýká několika vědních oborů – teorie literatury, historie, kulturologie a komparatistiky – doktorandka dokázala jednotlivé přístupy vhodně sladit. Práce má ucelenou strukturu, jednotlivé kapitoly logicky navazují, závěry v jednotlivých kapitolách i na konci práce svědčí o tom, že autorka má jasně vytyčený cíl a otázky, na něž hledá odpovědi. Galina Babak při psaní práce postupovala ve dvou směrech – za prvé bylo třeba prostudovat sekundární literaturu věnující se ruskému formalismu a situaci v ukrajinské kultuře ve 20. letech, za druhé bylo třeba zmapovat obrovské množství primárních textů vážících se k možným projevům formalismu v ukrajinském prostředí od počátku 20. století do poloviny 30. let. Často se jednalo o texty, jimž doposud nebyla věnována v ukrajinské literární vědě pozornost, a tudíž řada z nich doposud nebyla zapojena do celkového kontextu daného období. Kromě toho, že doktorandka dané texty zhodnotila z pohledu vlivu ruského formalismu, zároveň je i „vzkřísila“ a vrátila tak „do oběhu“. Pozitivně je třeba ocenit i výběr textů, které Galina Babak podrobuje detailnější analýze, což samo o sobě představovalo nelehký úkol, neboť bylo třeba zvolit takové texty, které vhodně ilustrují určité tendence a mají tudíž určitou reprezentativní funkci. V neposlední řadě je třeba zdůraznit autorčinu schopnost syntézy, a to jak v každé dílčí kapitole, tak i v závěru práce, a její odvahu formulovat originální závěry.

Závěrem bych ráda vznesla dotaz týkající se budoucích plánů Galiny Babak ohledně daného tématu – 1) jakým směrem hodlá svou práci dále rozvinout; 2) kterým nezařazeným primárním textům se v budoucnosti hodlá věnovat; 3) jak rozpracovala a upravila doktorskou práci do podoby chystané monografie.

Předložená disertační práce splňuje požadavky kladené na disertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a v předběžně ji klasifikuji jako prospěl.